

Dit boek is geïnspireerd op verschillende waargebeurde seriemoordenaarszaken. True crime-fans zullen ongetwijfeld psychologische of gedragskenmerken opmerken die ze kennen van de Shadow en monsters zoals БTK, de Zodiac, de Green River Killer, Albert DeSalvo, Richard Ramirez en vele anderen. Maar de personages in het boek, hun acties en motivaties zijn het product van de verbeeldingskracht van de auteur en volledig fictief.

Sophie...

Ik moet je zoveel vertellen dat ik niet weet waar ik moet beginnen. Misschien bij de havik. Niet helemaal het begin, maar een goed uitgangspunt.

Je keek er ontzet naar, je neus tegen het glas gedrukt terwijl hij rondcirkelde, een zwarte schaduw die over het gazon trok. Op de plaats vliegend, zei je. Zoals je zelf graag danste.

In Massachusetts zijn ook haviken, maar je had er nog nooit een gezien. Of misschien kon je het je gewoon niet herinneren, omdat je nog zo klein was toen je naar Londen verhuisde. Je had er hier in elk geval geen verwacht. In de hoofdstad jagen ze op duiven, mussen, af en toe een roodborstje. Eigenlijk geen echte roofvogels.

‘Waar is hij mee bezig?’ vroeg je moeder zich hardop af. ‘Verdwaald misschien. Arm beest.’

‘Hij is aan het jagen,’ zei je.

En je had gelijk.

De mus hupte tussen de gevallen bladeren op de trampoline, zag het niet aankomen. Had geen schijn van kans. De havik schoot naar beneden, greep zijn slachtoffer en verscheurde het waar jij je salto's oefende.

Je ontzag ging over in afschuw, hield je in zijn greep, zoals de havik zijn prooi.

Verzadigd keerde de moordenaar terug naar de wolken en liet alleen de poten van de mus achter, uitgespuugd en afgedankt op het modderige, met bladeren bedekte canvas. Een ornithologische plaats delict.

Ik denk er vaak aan. Een voorteken van de duisternis die op ons

leven zou neerdalen. Van de verwoesting die zou volgen. Van de onbegrijpelijkheid ervan.

Je huilde; je had een loopneus en stikte in je tranen.

‘Het komt goed. Niets om bang voor te zijn,’ zei je moeder tegen je.

Dat was een leugen, Sophie. Je had alle redenen om bang te zijn. En het zou niet allemaal goed komen.

Hoofdstuk een

Je denkt dat je dit verhaal kent, net als ik. Maar hoeveel weten we eigenlijk echt zeker?

Ik mag graag denken dat ik altijd een voorgevoel had. Dat ik ergens altijd al vermoedde dat er iets niet klopte. Maar de waarheid is dat ik het niet doorhad. Natuurlijk zijn er dingen waarop ik nu terugkijk en die me aan het denken zetten. Was dat een aanwijzing, een teken? Maar dan was dat alleen zo om wat ik later te weten kwam. Destijds was het geen aanwijzing. Het was helemaal niets.

Dat is het probleem met op iets terugkijken. Het vervormt de herinnering. Plaatst rode vlaggen die er eerst niet waren. Zorgt ervoor dat je aan jezelf gaat twijfelen. Verandert het verleden in een aaneenschakeling van waaroms en tegenbeschuldigingen.

Waarom zag ik niet wat er aan de hand was? Waarom had ik het niet eerder door?

Ik weet het antwoord, maar het helpt niet. Het maakt het zelfs alleen maar erger...

Niemand zag het. Niemand besepte het. Ik was niet de enige die voor de gek werd gehouden.

De brief valt met een plof op de deurmat terwijl ik mijn veters vastknoop, mezelf dwing in de stromende regen met de hond te lopen. Terwijl ik wens dat ik gisteravond een beetje minder had gedronken. Terwijl ik vecht tegen een kater. Altijd hetzelfde.

Over mijn schoenen gebogen, met de veters om mijn vingers gewonden, kijk ik naar de platte, bruine envelop. Ik weet wie de afzender is.

De lucht is stil geworden. Ik ben me bewust van mijn ademhaling, van een dof geluid in mijn oren, het kloppen van mijn hart.

BATTLEMOUTH GEVANGENIS

De woorden staan met rode letters vetgedrukt bovenaan op de envelop, zoals een boer een lam zou brandmerken.

Mijn maag zit in een knoop. Ik bijt op mijn tong, proef zuur gemengd met mijn ochtendkoffie. Ruik het in alcohol gedrenkte zweet dat over mijn huid uitbreekt.

Hij is ook uitgebroken, slechts zes maanden na zijn gevangenneming uit zijn cel ontsnapt. Weer een van zijn misleidende trucjes.

Ik maak met mijn duim de envelop open en haal de brief eruit. Bovenaan staat onderstreept:

Betreft: Matthew Melgren

‘Matthew’, hoewel iedereen hem altijd ‘Matty’ noemt. Wij, de pers, de true crime-programma’s. Op alle kanalen te zien.

Mensen zijn gefascineerd door Matty: dat hij zo ogenschijnlijk normaal is, zijn charmante glimlach. Knap en intellectueel. Een moordenaar die niet aan het stereotype voldoet. Hij was geen einzelgänger, niet sociaal onhandig, had een goede baan.

Hij had tevens een vriendin, dus ook in die richting geen aanwijzingen. Er is kortgeleden een film op dvd uitgekomen over zijn relatie met mijn moeder. De producenten werden bekritiseerd omdat ze zo’n knappe acteur gebruikten. Twitter ontplofte omdat ze zoveel nadruk legden op Matty’s fraaie uiterlijk. Dat het een belediging voor zijn slachtoffers was.

Maar zij die er schande van spraken, misten het punt. Nog even los van het feit dat hij veel vrouwelijke fans heeft die hem slipjes en porno sturen, zou het pas echt een belediging voor zijn slachtoffers zijn geweest als ze zijn aantrekkelijkheid hadden afgezwakt. Herziene geschiedenis. Als Matty een sociaal onhandig iemand was geweest, had hij zijn prooi tenslotte nooit kunnen lokken, hun vertrouwen nooit kunnen winnen. Ik kan het weten.

Betreft: Matthew Melgren

Mijn ogen dwalen naar onderen, er vormt zich een brok in mijn keel. Als ik de brief heb uitgelezen, richt ik me tot mijn moeder; mijn hoofd bonkt, mijn mond is droog. In eerste instantie draai ik eromheen.

‘Ik heb het uitgemaakt met Tom,’ zeg ik tegen haar terwijl ik me schrap zet voor wat ik moet vertellen en mijn gedachten orden.

‘O, Soof, wat jammer. Wat is er gebeurd? Hij leek zo aardig.’

Ik maak een spottend geluid. ‘Dat zijn ze in het begin allemaal.’

De woorden hangen tussen ons in en roepen in ons hoofd hetzelfde gezicht op.

‘Heeft hij je gekwetst?’

Ik reageer met een holle lach. ‘Hij zei dat ik vaker rokjes moest dragen.’

‘O, Soof,’ zegt ze weer.

Voor anderen zou het dom klinken, maar ik wist dat zij het zou snappen, net zoals ik lang voordat ze met dubbele tong begon te praten wist dat ze pillen had geslikt.

‘Er is nog iets, hè?’

Ze kon ook altijd door me heen kijken. Het had geen zin het te verbloemen, niet nu.

‘Ik heb een brief gekregen. Van Battlemouth.’

‘Matty...’

Ik hoor het in haar fluisterende stem. Na al die jaren, na alles wat er is gebeurd, is het daar nog steeds. Het verlangen. De vragen, de liefde die niet weg wil gaan. Meteen denk ik aan het zakmes met ingelegd parelmoer in mijn ladekast, de opluchting die volgt op het verdrijven van het schuldgevoel. God, een eersteklas pavlovreactie.

Buster, mijn slimme, drukke Duitse herder uit het asiel, is ook van de pavlovreacties. Altijd wanneer hij een man hoort schreeuwen, of bij een onverwachte knal of dreun.

Hij voelt mijn stemming aan, loopt naar me toe en snuffelt aan mijn dijbeen. Ik wrijf over zijn oren. Brave hond.

‘Matty is ongeneeslijk ziek,’ zeg ik tegen mijn moeder. Niet opgewekt, maar ook niet bedroefd. ‘Alvleesklierkanker.’

‘Hoelang heeft hij nog?’

Ik haal mijn schouders op.

‘Een paar weken? Mogelijk minder.’ Ik adem in en langzaam uit. ‘Ze zeggen dat hij wil praten. Wil afspreken.’

‘Een bekentenis?’

Ik hoor de hoop in haar stem, de wanhopige behoefte het te kunnen afsluiten. Mijn huid prikkelt. Daar verlang ik ook naar. En toch...

‘Misschien,’ zeg ik. ‘Maar met hem weet je het nooit. Voor zover ik weet, beweert hij nog steeds dat ze de verkeerde hebben opgepakt.’

‘Ga je?’

‘Ik weet het nog niet.’

Een verlangen naar antwoorden. De angst ze te krijgen.

Ik kijk naar beneden. Mijn hand trilt.

De brief dus ook.

Hoofdstuk twee

‘Ik heb ook een brief gekregen,’ zegt mijn moeder.

‘Van Matty?’

‘Nee.’ Er klinkt teleurstelling in haar stem, maar ze praat er snel overheen. ‘Van de gevangenispredikant. Ene Bill.’

‘Oud zeker?’

‘Wat?’

‘Niets. Sorry. Laat maar.’

Oude Bill – *Old Bill* – is Brits slang. Iets wat ze zich als Amerikaanse nooit heeft eigengemaakt. Net zoals ik nooit met mijn ongemak heb leren leven.

Als ik nerveus ben, ga ik flauwe grappen maken. Een verdedigingsmechanisme, volgens mijn therapeute Janice. Weer een voorbeeld van een afbuigende tactiek die ik mezelf door de jaren heen heb aangeleerd.

Stel je open staat er op een van mijn moeders post-itbriefjes. *Laat mensen je ware ik zien.*

Ja, hoor.

‘En wat zei die predikant? Die Bill?’

‘Dat vergiffenis helend is. Dat ik zonder mijn rancune gelukkiger zou zijn. Dat ik degene ben die eronder lijdt.’

‘Jezus.’

‘Dat mag je niet zeggen.’

Jij en predikant Bill konden het uitstekend met elkaar vinden, denk ik.

‘Hopelijk heb je tegen hem gezegd dat je niet van zijn vergiffenisprek gediend was.’

‘Ik heb niet teruggeschreven. Maar de brief heb ik nog.’ Dat

geloof ik best. ‘Hij ligt in de doos met de foto’s. Lees hem gerust, als je wilt.’

‘Nee, dank je.’

‘Hopelijk blijf ik me niet te lang zo voelen als nu.’

Haar droefenis roept een golf van emotie bij me op. Ik wil haar een knuffel geven, tegen haar zeggen dat alles goed komt. Maar daar is het te laat voor.

‘Als ik aan mijn leven met Matty denk, weet ik niet wat echt was en wat ik wilde dat echt was,’ zegt ze.

‘Maakt het uit?’

‘Voor mij wel.’

De stilte is veelzeggend. Er is zoveel wat ik daarop wil zeggen, zoveel wat ik beter voor me kan houden. Ik kies voor het uitspreken van de gedachte die zo vaak in mijn hoofd zit.

‘Dat laatste meisje dat hij vermoordde, was acht jaar. Net zo oud als ik toen hij in ons leven kwam. Haar zusje was twaalf, net zo oud als ik toen hij werd opgepakt.’

‘We weten niet zeker of hij haar heeft vermoord.’

‘De jury wel.’

Ik hoor haar zuchten, een slokje van iets nemen. Jenever, stel ik me zo voor. Haar ochtenddrankje tijdens het proces. ’s Middags maakte het haar niet meer uit wat er in haar glas zat, zolang ze maar onder invloed bleef.

‘Vraag je je nooit af of ze het fout hadden?’ vraagt ze.

‘Nee.’

Maar ik lieg, natuurlijk vraag ik me dat af.

Wat hij heeft gedaan, wat hij zou hebben gedaan, achtervolgt me al zo lang dat ik niet meer weet hoe het is om niet het gevoel te hebben dat ik stik, dat ik mezelf eraan moet herinneren adem te halen.

Zelfs nu denk ik ergens nog dat ik op een dag wakker word en ontdek dat het allemaal een nare droom is geweest. Dat de naam van mijn held is gezuiverd. Dat hij die vrouwen niets heeft aangedaan, dat hij geen meisje heeft afgeslacht dat nog met een teddybeer sliep.

Ik volgde het proces elke dag in de kranten en heb sindsdien alles over de zaak gelezen en bekeken. Ik heb de foto's gezien, de politieverlagen ingezien. Maar zolang hij zijn onschuld blijft volhouden, zal ik me altijd afvragen: hebben ze de verkeerde man veroordeeld? Heb ik een gruwelijke fout gemaakt? Was mijn kindertijd een leugen? Of is de leugen het verhaal dat ik mezelf heb verteld?

'Hij heeft me geschreven, weet je. Na zijn veroordeling. Een liefdesbrief. Zijn hart uitgestort. Me gesmeekt in hem te geloven, in wat we samen hadden. Zei dat hij zijn spirituele kant omhelsde. Was aan het mediteren geslagen, zei hij. Werkte in de gevangenis mee aan liefdadigheidsprojecten. Begeleidde zelfs gevangenen die met depressie kampten.'

Echt iets voor jou om daarin te trappen, denk ik. Matty die een nieuwe bladzijde omslaat, jij die hem daartoe beweegt. Hij die jou de eeuwige liefde verklaart.

'Bill zei dat hij hem vroeg hem door te lezen. Dat hij precies de juiste woorden wilde zeggen.'

Waarom zou je er niet meteen twee beetnemen?

Haar toon verandert, een ballon die leegloopt.

'Ik heb nooit teruggeschreven. Dat zal hij heel erg hebben gevonden.'

'Goed zo.'

Mijn stem is harder geworden, vernis op rot hout. Een façade. Eén duwtje en ik verander in zaagsel.

'Ga je?' vraagt ze. 'Bij hem op bezoek?'

Lang antwoord ik niet. Ze wacht en speelt met haar drankje. Ik duw mijn nagels zo hard in het korstje op mijn pols dat er bloed uit komt.

'Ik ben bang,' zeg ik uiteindelijk tegen haar.

'Dat weet ik,' fluistert ze.

Maar dat kan ze niet weten. Niet zonder te begrijpen wat ik heb gedaan.

Uit het blog *True Crime Files*

Waarom hebben seriemoordenaars zo vaak de behoefte om na hun veroordeling een persbericht uit te sturen? Aanstellerij? Het laatste woord willen hebben? Een onverzadigbaar ego?

Matty Melgrens verklaring doet griezelig veel denken aan die van Ken Benito (de San Francisco Strangler), die tien jaar na Melgren werd opgepakt.

Hierdoor vroegen sommigen zich af of Benito's misdaadgolf geïnspireerd was op Melgren, die zijn slachtoffers met hun eigen kousen wurgde.

Hij is dan in elk geval niet de enige die Melgren als een held vereert. Melgren ontvangt fanmail, geld en zelfs pikante foto's van vrouwelijke aanbidders die juist opgewonden lijken te worden door zijn gruwelijke aanvallen.

Matty's verklaring (door zijn advocaat voorgelezen):

Er is hier vandaag sprake van een vreselijke gerechtelijke dwaling. Ik ben onschuldig aan deze moorden die de wereld hebben geschokt en ervoor hebben gezorgd dat vrouwen niet meer alleen naar buiten durven.

Als hier iemand een misdrijf heeft begaan, is het de politie zelf. Zij hebben een zaak tegen me opgebouwd op basis van misleiding en nepbewijs. Niets is bewezen, laat staan dat ik schuldig ben.

De straf die ik heb gekregen, hoort bij iemand anders. Ik hoop met heel mijn hart dat hij snel gevonden wordt en voor het gerecht wordt gesleept. Niet alleen omwille van mij, maar ook van de familie van de slachtoffers. Zij verdienen het te weten wat er echt met hun geliefden is gebeurd.

Net zoals ik.

Wat de reden achter Melgrens verklaring ook is, er zijn genoeg mensen die zich nog steeds afvragen of hij de waarheid sprak. En of de echte moordenaar nog steeds vrij rondloopt...